

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Դ Բ Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն

«ԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՊՈԼԻՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴԻՐԱՄԻ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. «Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարան» հիմնադրամը (այսուհետ՝ համալսարան) հիմնադրի որոշմամբ հիմնադրված և անդամություն չունեցող ոչ անառաջին կազմակերպություն է:

2. Համալսարանը «Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարան (Պոլիտեխնիկ)» պետական ոչ անառաջին կազմակերպության (պետական գրանցման համարը՝ 273.210.03288) իրավահաջորդն է (իմաստան ակտին համապատասխան):

3. Համալսարանի հիմնադիրը Հայաստանի Հանրապետությունն է՝ ի դեմս Հայաստանի Հանրապետության կառավարության: Հայաստանի Հանրապետության անունից հանդես եկող պետական կառավարման լիազոր մարմինը Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարությունն է (այսուհետ՝ լիազորմարմին):

4. Համալսարանն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական փենսյան, «Հիմնադրամների մասին» Հայաստանի Հանրապետության փնփն, «Կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության փնփն, «Բարձրագույն և հետրոհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության փնփն, «Հանրակրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության փնփն, «Նախադպրոցական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության փնփն, «Նախնական մասնագիտական (սրիեստագրժական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի

Հանրապետության փոփոխ, «Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության մասին» Հայաստանի

Հանրապետության փոփոխ, այլ իրավական ակտերին և այլ կանոնադրությանը համապատասխան:

- 5. Համալսարանի անվանումն է՝
  - 1) հայերեն լիվ՝ «Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարան» հիմնադրամ.
  - 2) հայերեն կրճատ՝ «ՀԱՊՀ» հիմնադրամ.
  - 3) ռուսերեն լիվ՝ Фонд «Национальный политехнический университет Армении».
  - 4) ռուսերեն կրճատ՝ Фонд «НПУА».
  - 5) անգլերեն լիվ՝ «National Polytechnic University of Armenia» Foundation.
  - 6) անգլերեն կրճատ՝ «NPUA» Foundation.
- 6. Համալսարանի գտնվելու վայրն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, քաղ. Եփան, 0009,

Տեղան 105:

- 7. Համալսարանն ունի մասնաճյուղեր Գյումրիում, Վանաձորում և Կապանում:

II. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ

8. Համալսարանն իրավաբանական անձ է, ստեղծված է համարվում պետական գույքման պահից և գործում է անժամկետ:

9. Համալսարանը Հայաստանի Հանրապետությունում և դրանից դուրս կարող է ստեղծել մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ, ինչպես նաև հիմնադրվել, որոնք գործում են համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններին համապատասխան:

10. Համալսարանն ունի առանձնացված գույք, որը հաշվառվում է ինքնուրույն հաշվեկշռում, կարող է իր անունից ձեռք բերել ու իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ դրան հարցվող պատասխանող:

11. Համալսարանն իրավունք ունի ժնջով սահմանված կարգով բանկային հաշիվներ բացելու Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա պետությունների բանկերում՝ Հայաստանի Հանրապետության դրամով և(կամ) արտաբնոյթով:

12. Համալսարանի գործունեության ընթացքում ստացված ամբողջ եկամուտը, ինչպես նաև ամբողջ գույքը պետք է օգտագործվի կրա կանոնադրական նպատակների իրականացման համար:

13. Համալսարանն իր կանոնադրությանը համապատասխան՝

1) օգտագործում է հիմնարկի կողմից համալսարանին հանձնված (տրամադրված) գույքը:

2) տնօրինում, օգտագործում և տիրապետում է սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող գույքը:

14. Համալսարանը կարող է ունենալ իր անվանումը պարունակող՝ Հայաստանի Հանրապետության գինանշանի պատկերով կնիք, դրոշմներ և ձաթղթեր, ինչպես նաև անհատականացնող այլ միջոցներ:

15. Համալսարանի իրավունքները կարող են սահմանափակվել միայն ժնջով նախատեսված դեպքերում:

16. Հիմնադիրը պատասխանատվություն չի կրում համալսարանի պարտավորությունների համար, իսկ համալսարանը պատասխանատվություն չի կրում իր հիմնարկի պարտավորությունների համար: Համալսարանն իր պարտավորությունների համար պատասխանատվություն է կրում իրեն պատկանող գույքով:

III. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ
ԵՎ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

17. Համալսարանի նպատակն է՝

1) կրթական ծառայությունների մատուցումը, կրթական, գիտաարտարական ծրագրերի ստեղծումը, դրանց իրականացումը՝ Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության և հասարակության կրթական ու տեխնոլոգիական կարիքները բավարարելու նպատակով:

2) սովորողներին՝ կարիերայի ընտրությանը, մասնագիտական առաջընթացին, կյանքին նախապատրաստելը՝ վիճակող սոցիալ-տնտեսական միջավայրում գործելու համար:

3) նպաստավոր միջավայրի ստեղծումը՝ անհատի համակողմանի զարգացման, ազգային, բարոյական և համամարդկային արժեքների ոգով դաստիարակելու համար:

4) մասնագետների պատրաստումը, վերապատրաստումը և իրականության բարձրացումը, բացիչ և շարունակական կրթական ծրագրերի իրականացումը՝ աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան:

5) կրթական գործընթացի անընդհատության, թափանցիկության և հրապարակայնության ապահովումը:

6) բնակչության շջանում գիտելիքների տարածումը:

7) սովորողների մեջ քաղաքացիական դիմադրման և աշխատանքի նկատմամբ պատասխանատվության սրման ավելումը:

8) ճարտարագիտական, բնագիտական, տնտեսագիտական, դիզայնի և այլ բնագավառներում միջին մասնագիտական, բարձրագույն մասնագիտական, հետբուհական կրթական ծրագրերի իրականացումը՝ ուսման առկա, հեռակա, դասերի տեսակետից և հեռահաղորդակցով:

9) հանրակրթական, նախնական մասնագիտական (սրիտառագործական) և նախադպրոցական կրթական ծրագրերի իրականացումը:

10) բնագիտական, տեխնիկական, տնտեսագիտական, ճարտարապետական, դիզայնի, հասարակագիտական, հումանիտար և այլ գիտությունների բնագավառներում գիտական, հետազոտական, ինովացիոն, նախագծային, վրձագիտական, խորհրդատվական, շինարարական, սքառարական, տեխնիկական հսկողության, ուսումնամեթոդական և գիտամանկավարժական աշխատանքների իրականացումը, գիտաժողովների, ցուցահանդեսների, ցուցահանդես-վաճառքների կազմակերպումը, գիտական մշակումների ստեղծման և ներդրումը և այլ ծառայությունների մատուցումը:

18. Համալսարանը կանոնադրական նպատակներն իրականացնելու համարվում սահմանված կարգով իրավունքների՝

- 1) անսպառելի տարածելու տեղեկություններ իր գործունեության մասին.
- 2) հիմնադրելու գանգվածային ընտրության միջոցներ
- 3) պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններից փնտրել սահմանված կարգով ստանալու տեղեկություններ, որոնք անխաժեշտ են իր կանոնադրական նպատակներն իրականացնելու համար.
- 4) ստեղծելու առանձնացված ստորաբաժանումներ (մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ) և հիմնաքվեր
- 5) ստեղծելու տնտեսական ընկերություններ կամ լինելու նրանց մասնակից
- 6) պայմանագրային կարգով ներգրավելու այլ անձանց կողմից սրամարվող միջոցներ՝ համալսարանի հիմնական նձեռնարկատիրական գործունեության ընդլայնման նպատակով, ընդ որում, առանց հիմնադրի որոշման բացառելու հիմնադրի կողմից համալսարանի օգտագործմանը հանձնված գույքի, այդ թվում՝ շենքերի, շինությունների և հողատարածքների գավառումը, օտարունը կամ անհատուց օգտագործման հանձնումը.
- 7) իրեն օգտագործման իրավունքով սրամարված գույքը հանձնելու վաճառկալության՝ Հայաստանի Հանրապետության փնտրությամբ սահմանված կարգով: Հանձնված գույքի վաճառկալության ժամկետը չի կարող սահմանվել մեկ տարվանից ավելի՝ բացառությամբ հիմնադրի կողմից սահմանված դեպքի: Հանձնված գույքի վաճառկալության հանձնման պայմանում ստացված եկամուտները պետական սեփականություն են.
- 8) ըստ կրթական ծրագրի՝ կազմակերպելու սովորողների, ասպիրանտների, դոկտորանտների, հասցրիների, այդ թվում՝ օտարերկրացի քաղաքացիների, ընդունելություն և ուսումնական գործընթաց, այլ ուսումնական հաստատություններից սովորողների տեղափոխում համալսարան և համալսարանից՝ այլ

ուսումնական հաստատություններ, ընդունելություն՝ երկրորդ մասնագիտությամբ ուսուցման, ինչպես նաև լրացիչ կրթության ծրագրով:

9) ընտրելու ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, կրթական տեխնոլոգիաների և սովորողների ընթացիկ ատեստավորման ձևեր կարգակապերիականություն:

10) պետական կրթական չափորոշիչների համաձայն մշակելու և հաստատելու մասնագիտությունների և մասնագիտացումների ուսումնական պլաններ և քննադատական ծրագրեր:

11) շնորհելու մասնագիտական կրթության՝ Հայաստանի Հանրապետության փնտրությանը սահմանված դրակավորման աստիճաններ, սահմանելու համալսարանի պատվավոր կոչումներ, վճարակներ, անվանական կրթաթոշակներ:

12) իր կողմից կնքված պայմանագրերի հիման վրա ռոպորտից պետություններում ստեղծելու ուղղակի, երկկողմանի ու բազմակողմանի կապեր Հայաստանի Հանրապետության և ռոպորտից պետությունների ուսումնական հաստատությունների, գիտական և այլ կազմակերպությունների, իրավաբանական ռեֆիզիկական անձանց հետ, կատարելու համատեղ աշխատանքներ՝

- ա. մասնագետների պատրաստում և վերապատրաստում,
- բ. ուսանողների և սաայլրանտների ուսուցում և թիսանակում,
- գ. դասախոսների դրակավորման բարձրացում և թիսանակում,
- դ. իր գործունեության ուղղություններով բնակչությանը վճարվի ծառայությունների մատուցում,
- ե. մշակութային, լուսավորչական և այլ գործունեություն:

13) իրականացնելու տեղական և միջազգային գիտակրթական ու հետազոտական ծրագրեր կատարելու գիտական հետազոտություններ, կազմակերպելու գիտաժողովներ և քննադատական ծրագրեր:

14) դրոշելու համալսարանի բոլոր տարակարգի աշխատողների հաստիքացակեր, իրականացնելու աշխատողների ընտրությունը և աշխատը, այդ թվում՝ գիտամանկավարժական կազմի համարումը:

15) սահմանելու համալսարանի պրոֆեսորադասախոսական կազմի, ուսումնականն գիտական ստորաբաժանումների ղեկավարների պաշտոնների զբաղեցման կարգեր, մշակելու ընտրության ընթացակարգերը և սկսելու ընտրություններ

16) ապահովելու համալսարանի սովորողների մասնակցությունը հետազոտական աշխատանքներին.

17) իրականացնելու հետազոտական, ինովացիոն, նախագծային, վրձագիտական, խորհրատվական, շինարարական, սրտարական, տեխնիկական հսկողության, ուսումնամեթոդականն գիտամանկավարժական աշխատանքներ

18) իրականացնելու հաստատված կարգերի գործունեություն, ունենալու հաստատված կարգերի նկատմամբ.

19) իրականացնելու ֆինանսական կառավարում՝ ներառյալ աշխատավարձի, կրթաթոշակի վճարումը, ուսման վարձի վոխահատումը, ուսանողական նպաստների սրամարումը, համալսարանի պահպանմանը և զարգացմանը, գիտահետազոտական գործունեությանը նպատակաուղղված ծախսերի կատարումը.

20) ինքնուրույն որոշելու ֆինանսական միջոցների օգտագործման ուղղությունները՝ ներառյալ իր աշխատողների վարձարության և իրավասման կարգն ու չափերը, սահմանելու անվանական կրթաթոշակներ.

21) ստեղծելու ուսումնամարզաստորոշարարական բազաներ, մանկապարտեզներ, սննդի, առաջին բժշկական օգնության օբյեկտներ.

22) իրականացնելու զննարկ չարգելված ցանկացած այլ գործունեություն:

19. Համալսարանը կարող է անձամբ զբաղվել ձեռնարկատիրական գործունեության հետևյալ տեսակներով՝

1) հանրակրթական, միջին, նախնական մասնագիտական (պրետսագործական), բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության, ինչպես նաև բացից կրթության կազմակերպում.

2) օտարերկրյա դիմորդների նախապատրաստական և բոլոր աստիճանների կրթության կազմակերպում

3) գիտամանկավարժական կարգի պատրաստում, վերապատրաստում և քակավորման բարձրացում

4) գիտահետազոտական, գիտական, նախագծային, տեխնիկական հսկողության, արտադրական, շինարարական աշխատանքների կատարումն իրացում

5) վրձագիտական գործունեության կազմակերպում

6) խորհրդատվական ծառայությունների մատուցում

7) ուսումնագիտաարտադրական գործունեության ծավալում

8) հաստատրակական, տպագրական գործունեության ծավալումն արտադրանքի իրացում

9) սովորողների աշխատողների սննդի կազմակերպում:

10) համակարգչային տեղեկատվական ծառայությունների մատուցումն համակարգչային ճրագրի ու լեզուների ուսուցման կազմակերպում

11) սովորողների և աշխատողների կենցաղի ու հանգստի կազմակերպում:

IV. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՇԱՀԱՌՈՒՆԵՐԸ

20. Համալսարանի շահառուները կրթական, գիտական, գիտաարտադրական բնագավառներին առնչություն ունեցող ֆիզիկական և իրավաբանական անձիք են:

V. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

21. Համալսարանը պարտավոր է՝

1) գործել Հայաստանի Հանրապետության ժնադրությանը, միջազգային իրավունքի նորմերին և սկզբունքներին, ինչպես նաև իր կանոնադրությանը համապատասխան

2) կրապարակել ամենամյա հաշվետվություն իր գործունեության մասին, լուրջով նախատեսված դեպքում՝ նաև ֆինանսական հաշվետվությունների առդիտի մասին եզրակացությունը.

3) լուրջով սահմանված կարգով վարել գործակարություն հաշվապահական հաշվառում.

4) Հայաստանի Հանրապետության լուսարդյալը նախատեսված դեպքում և կարգով՝ տեղեկատվություն ու հաշվետվություններ ներկայացնել պետական մարմիններին.

5) ապահովել սույն կետում նշված հաշվետվություններին ծանոթանալու մատչելիությունը.

6) իրականացնել լուրջով սահմանված այլ պարտականություններ.

VI. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

22. Համալսարանն իր գործունեությունն իրականացնում է իր մարմինների միջոցով:

23. Համալսարանի կառավարման մարմիններն են՝

1) համալսարանի հոգաբարձուների խորհուրդը

2) համալսարանի տնօրենը (այսուհետև՝ ռեկտոր):

24. Համալսարանի կառավարման բարձրագույն և հսկողություն իրականացնող մարմինը հոգաբարձուների խորհուրդն է, որի լիազորությունների ժամկետը 5 տարի է: Հոգաբարձուների խորհուրդը ձևավորվում է համալսարանի պրոֆեսորադասախոսական կազմի, ուսանողության, հիմնարկի և լիազոր մարմնի ներկայացուցիչներից: Համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի անդամների թիվը 32 է:

25. Համալսարանի պրոֆեսորադասախոսական կազմից հոգաբարձուների խորհրդի անդամության թեկնածուներ են առաջարկում համալսարանի կառուցվածքային ստորաբաժանումները: Կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից խորհրդի անդամության թեկնածու կարող է առաջարկվել ցանկացած աշխատող: Համալսարանի կառուցվածքային ստորաբաժանումներից առաջարկված անձանց թեկնածություններն ընտրվում են համալսարանի գիտական խորհրդում և ներկայացվում լիազոր մարմին:

Պիկետադասախոսական կազմից ընտրված հոգաբարձուների խորհրդի անդամները կազմում են խորհրդի անդամների 25 տոկոսը:

26. Համալսարանի ուսանողության ներկայացուցիչներից հոգաբարձուների խորհրդի անդամության թեկնածուներ են առաջարկում ֆակուլտետների, մասնաճյուղերի ուսանողական խորհուրդները: Ուսանողական խորհուրդների կողմից խորհրդի անդամության թեկնածու կարող է առաջարկվել բարձր առաջադիմություն և ակտիվ հասարակական դիրքում ունեցող ցանկացած սովորող (ուսանող կամ ասպիրանտ): Համալսարանի ուսանողական խորհուրդն ընտրում է ստորաբաժանումներից առաջարկված սովորողների թեկնածությունները և ներկայացնում լիազոր մարմնին: Ուսանողության կողմից ընտրված հոգաբարձուների խորհրդի անդամները կազմում են խորհրդի անդամների 25 տոկոսը:

27. Հիմնարկի անունից հոգաբարձուների խորհրդի անդամներ է առաջարկում Հայաստանի Հանրապետության վարչապետը՝ պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանցից (խորհրդի կազմի 25 տոկոսը):

28. Լիազոր մարմնի կողմից հոգաբարձուների խորհրդի անդամներ են առաջարկվում կրթության, գիտության, մշակույթի և տնտեսության տարբեր ոլորտների ճանաչված ներկայացուցիչներ, ինչպես նաև համալսարանի հետ համագործակցող գործատուներ (խորհրդի կազմի 25 տոկոսը):

29. Առաջարկված անձանց թեկնածությունների հիման վրա հոգաբարձուների խորհրդի կազմը լիազորմարմնի ներկայացմամբ հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության վարչապետը:

30. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամ կարող են լինել 18 տարին ըստ գործունակ ֆիզիկական անձինք ունեցն կարող լինել համալսարանի այլ մարմնի անդամներ:

31. Հոգաբարձուների խորհրդի նախագահին ընտրում են հոգաբարձուների խորհրդի անդամները խորհրդի անդամների կազմից, բացի ուսանողության ներկայացուցիչներից իրենց ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ,

32. Համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի անդամներն իրենց պարտականությունները կատարում են առանց վարձարության՝ հասարակական հիմունքներով: Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների

համար կարող է սահմանվել փոխհատուցում (քանց այն ծախսերի համար, որոնք կապված են հոգաբարձուների խորհրդի անդամի պարտականությունների կատարման հետ: Փոխհատուցման վճարման կարգը սահմանում է հոգաբարձուների խորհրդը:

33. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամներն իրավունքունեն՝

1) ներկայացնելու առաջարկություններ հոգաբարձուների խորհրդի նիստերի ժամկետի քննարկվող հարցի վերաբերյալ.

2) նախապատրաստելու և հոգաբարձուների խորհրդի քննարկմանը ներկայացնելու հարցի առաջարկություններ, որոշումների նախագծեր

3) ստանալու տեղեկություններ համալսարանի գործունեությանը վերաբերող ցանկացած հարցի վերաբերյալ.

4) ստանալու իր պարտականությունների կատարմամբ պայմանավորված ծախսերի փոխհատուցում:

34. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամները պարտավոր են՝

1) մասնակցել հոգաբարձուների խորհրդի նիստերին.

2) իրենց պարտականությունների կատարման ընթացքում գործել՝ ելնելով համալսարանի շահերից

35. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամի լիազորությունը հոգաբարձուների խորհրդի որոշմամբ դադարում է՝

1) իր դիմումի համաձայն.

2) լիազորությունների ժամկետի ավարտման դեպքում.

3) դատարանի փնակյան ուժի մեջ մտած վճռով անգործունակ ճանաչվելու դեպքում.

4) եթե դադարել են համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի անդամների ընդհանրությամբ կեսի կամ կեսից ավելիի լիազորությունները.

5) դուրս ուսանող առաջարկվելու դեպքում ուսանողի կարգավիճակը կորցնելու հետևանքով.

6) քան առաջարկված անձի կամ մարմնի առաջարկությամբ.

7) ըստ պաշտոնի առաջարկվելու դեպքում պաշտոնից ազատվելու հետևանքով.

8) նրա մահվան դեպքում:

36. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամի լիազորությունը դադարելու դեպքում նրա փոխարեն նոր անդամ նշանակվում է նախկին անդամի նշանակման կարգով, ոչ ոչ, քան հոգաբարձուների խորհրդի անդամի թափուր տեղ առաջանալու մասին ռեկտորի ծանուցման ստանալու փվանյց հետո 30 փվա ընթացքում: Հոգաբարձուների խորհրդի անդամի թափուր տեղ առաջանալու մասին տեղեկացված լինելու փվանյց ոչ ոչ, քան 10 փվա ընթացքում ռեկտորը տեղեկացնում է հիմնադրին, հոգաբարձուների խորհրդի անդամներին նշանակած անձանց կամ մարմիններին, հիմնադրամի մարմիններին:

37. Հոգաբարձուների խորհրդն իր գործունեությունն իրականացնում է նիստերի միջոցով: Հոգաբարձուների խորհրդի նիստերը գումարվում են առնվազն տարեկան մեկ անգամ՝ հոգաբարձուների խորհրդի նախագահի կողմից: Հոգաբարձուների խորհրդի նիստերը կարող են իրավիքով նաև հոգաբարձուների խորհրդի անդամների 1/3-ի պահանջով՝ հոգաբարձուների խորհրդի նախագահի կողմից՝ համապատասխան պահանջը ներկայացնելուց հետո 30 փվա ընթացքում: Հոգաբարձուների խորհրդի նիստերը կարող են անցկացվել էլեկտրոնային փուստի կամ կապի այլ միջոցների կիրառմամբ, ինչպես նաև հստակ կարգով: Հոգաբարձուների խորհրդի որոշումներն ընդունվում են փնքով սահմանված կարգով: Հոգաբարձուների խորհրդի նիստն իրավագր է, եթե դրան մասնակցում է խորհրդի անդամների կեսից ավելին: Քվեարկության ժամանակ հոգաբարձուների խորհրդի յոթ քանակը անդամ ունի մեկ ձայն: Եթե հոգաբարձուների խորհրդի նիստում քննարկվում է խորհրդի դիէ անդամի կամ նրա հետփոխկապակցված անձի գորքային կամ այլ շահերի վերաբերքալ հսք ասպա խորհրդի տվյալ անդամը քվեարկությանը չի մասնակցում:

38. Խորհրդի նիստերն սքանաագվում են:

39. Հոգաբարձուների խորհրդի իրավասություններն են՝

1) իրաշխատակարգի հաստատումը:

2) խրվողի նախագահի, ռեկտորի և սոյն կանոնադրությամբ սահմանված այլ մարմինների ընտրության կանոնակարգի մշակումը, հաստատումը, ընտրությունների կազմակերպումն ու կրանց ընտրության կազմությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին որոշումների ընդունումը.

3) ռեկտորի տարեկան հաշվետվության լսումն ու գնահատումը.

4) համալսարանի գործունեության տարեկան նուսազմակերպական ծրագրի հաստատումը.

5) համալսարանի կողմից իրականացվող (այդ թվում՝ անձամբ) ձեռնարկատիրական գործունեության տեսակների սահմանումը.

6) համալսարանի բյուջեի և դավադրությունների, 20000000 դրամի կամ դրան համարժեք այլ արտաբյուջեի սահմանաչափը գերազանցող պայմանագրի, տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների ու համալսարանի գործունեության մասին տարեկան հաշվետվությունների և տարեկան հաշվեկշռի հաստատումը.

7) տնտեսական ընկերությունների ստեղծման կամ դադարեցման մասնակցության, ինչպես նաև առանձնացված ստորաբաժանումների և հիմնարկների ստեղծման ու դրանց կանոնադրությունների հաստատման մասին որոշման ընդունումը.

8) համալսարանի գործունեության, այդ թվում՝ ֆինանսատնտեսական գործունեության վերահսկողությունը, ֆինանսական հաշվետվությունների առդիտ իրականացումը անձի ընտրությունը.

9) համալսարանի կրթական, գիտաթեմատիկ նախագծերի, դրանց իրականացման և խոշոր գիտական ծրագրում, նախագծերում ու համագործակցության այլ ձևաչափում մասնակցության կարգի մասին հաշվետվության հաստատումը.

10) հոգաբարձուների խրվողի անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին որոշումների ընդունումը.

11) սոյն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ մարմինների ձևավորումը.

12) ռեկտորի՝ Հայաստանի Հանրապետության Փնտրությանը հակառոդ իրամանների, իրահանգսների ցցումների կասեցումը կամ դադարեցումը կրթած ճանաչելը.

13) իրորշումների կատարման ընթացքի վերահսկումը.

14) համալսարանի լուծարման հացով դատարան դիմելու մասին որոշման ընդունումը.

15) համալսարանի լուծարման հանձնաժողովի (լուծարողի) նշանակումը, լուծարման կարգի ու ժամկետների սահմանումը, լուծարման միջանկյալ հաշվեկշիռի լուծարման հաշվեկշիռի հաստատումը.

16) համալսարանի կառուցվածքի հաստատումը.

17) համալսարանի հաստիքացրակի հաստատումը.

18) համալսարանի կանոնադրության մեջ փոփոխություններ ու բացումներ կատարելու, կանոնադրության փոփոխության, նոր խմբագրությանը կանոնադրություն հաստատելու մասին որոշումների ընդունումը.

19) համալսարանի գրքի տնօրինման կարգի հաստատումը.

20) Փենքով, սոյն կանոնադրությամբ նախատեսված, ինչպես նաև հիմնարար միութային կազմակերպությունները չվերապահված այլ լիազորությունների իրականացումը.

40. Հոգաբարձուների խորհրդի իրավասությունը հանդիսացող հացիոր չեն կարող փոխանցվել այլ մարմին:

41. Հոգաբարձուների խորհրդի իրավունքների ծանոթանալու համալսարանի բոլոր լիաատաբար թերին:

42. Հոգաբարձուների խորհրդի՝ նախագահի՝

1) կապիտում է հոգաբարձուների խորհրդի նիստերը նախագահում է դասը.

2) ստորագրում է հոգաբարձուների խորհրդի որոշումները.

3) հոգաբարձուների խորհրդի համաձայնությամբ կարող է ստեղծել հանձնախմբերն նշանակել դասը նախագահներին, մասնավորապես, սոյն կանոնադրությամբ նախատեսված համալսարանի ֆինանսատնտեսական գործունեության վերահսկման (ստորգում, ուսումնասիրում և այլն) և սոյն կանոնադրության 39-րդ կետի 6-րդ, 7-րդ, 18-րդ ու 19-րդ ենթակետերով նախատեսված հացիոր նախնական քննարկումը՝ դասը վերաբերյալ հոգաբարձուների խորհրդի եզակացություններ (տեղեկանքներ) ներկայացնելու համար.

4) կազմակերպում է հոգաբարձուների խորհրդի նիստերի արձանագրության վարումը.

5) հոգաբարձուների խորհրդի ընտրվման է ներկայացնում հոգաբարձուների խորհրդի անդամների լիազորությունների դադարեցման մասին որոշման նախագիծը.

6) համալսարանի անունը փոփոխելու հետ կապում է աշխատանքային պայմանագիր

43. Հոգաբարձուների խորհրդի նախագահի բացակայության դեպքում նրա պարտականությունները հոգաբարձուների խորհրդի որոշմամբ կատարում է հոգաբարձուների խորհրդի անդամներից մեկը:

VII. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒԲԸ

44. Համալսարանի գիտական խորհուրդը (այսուհետ՝ գիտական խորհուրդ) ձևավորվում է սույն կանոնադրության համաձայն հանդիսանում է համալսարանի ուսումնամեթոդական, գիտական և գիտատեխնիկական գործունեությունը պլանավորող համակարգող և կարգավորող կոլեգիալ մարմին:

45. Գիտական խորհուրդը ռեկտորի նախագահությամբ գործող ուսումնական, գիտական և գիտատեխնիկական գործունեությունը համակարգող մարմին է: Գիտական խորհրդի լիազորությունների ժամկետը 5 տարի է: Գիտական խորհրդի նիստերը գումարվում են ուսումնական տարվա յոթամսյոր ամիսը մեկ անգամ: Անկասկածաբար դեպքում սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով կարող են գումարվել գիտական խորհրդի արտահերթ նիստեր:

46. Գիտական խորհուրդը՝

1) հաստատում է իր աշխատակարգը.

2) հատկացված ընդհանուր չափանակների շջանակներում ընտրվում և որոշումներ է ընդունում համալսարանի՝ ըստ կրթական ծրագրի համասնագիտությունների ընդունելության պլանների վերաբերյալ.

3) հաստատում է ուսումնական պլաններն ըստ մասնագիտությունների և մասնագիտացումների՝ դասընկերայացնելով լիազորված պետական մարմին.

4) համաձայն կրթական ծրագրի՝ որոշում է սովորողների ամփոփ ատեստավորման պահանջները՝ կրթական չափորոշիչներն համապատասխան.

5) հաստատում է համալսարանի ինստիտուտների ու կենտրոնների տնօրենների, ֆակուլտետների ղեկավարների, ամբիոնների ու բաժանմունքների վարիչների, այլ ստորաբաժանումների ղեկավարների ընտրությունների կարգերը:

6) կազմակերպում է արհեստագործական կազմի և ստորաբաժանումների ղեկավարների, այդ թվում՝ ղեկավարների, ամբիոնի վարիչների թափոք պաշտոնատեղերի թեկնածուների ստորաբաժանումների ընտրությունը, սահմանված կարգով շնորհում է դոցենտի և արհեստագործի գիտական կոչումներ:

7) քննարկում և ներկայացնում է առաջարկություններ նոր ստորաբաժանումներ՝ ինստիտուտներ, կենտրոններ, ֆակուլտետներ, հիմնարկներ, դեպարտամենտներ, մասնաճյուղեր, ներկայացրողություններ, հենակետեր ստեղծելու վերաբերյալ, հաստատում է կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրություններն ու կանոնակարգերը՝ բացառությամբ սույն կանոնադրության 39-րդ կետի 7-րդ ենթակետում նշված ստորաբաժանումների:

8) քննարկում է համալսարանի մասնաճյուղերի տարեկան գործունեության մասին հաշվետվությունները:

9) քննարկում է համալսարանի միջազգային կապերի ուղղությունները, համագործակցության ծրագրեր և միջազգային պայմանագրերի նախագծերը:

10) քննարկում և հաստատում է ուսանողական խորհրդի, ուսանողական գիտական ընկերության, երիտասարդ գիտնականների և մասնագետների ընկերության ստեղծման ու գործունեության կարգերը:

11) քննարկում և հաստատում է կառավարման մենագրություններ, դասագրքեր, ուսումնական ձեռնարկներ, ժողովածուներ և այլ նյութեր:

12) սահմանում և շնորհում է համալսարանի պատվավոր կոչումներ, մեդալներ, մրցանակներ, անվանական կրթաթոշակներ: Ներկայացնում է թեկնածուներին՝ կոչումներ, պարգևներ՝ հանրապետական և միջազգային մրցանակներ ստանալու համար:

13) ստեղծում է գիտական խորհրդին կից գործող մշտական հանձնաժողովներ, սահմանում դրանց կառուցվածքը, կազմերի ձևավորման կարգը և աշխատակարգը:

14) քննարկում է կրթությանն զիտության զարգացման հիմնահարցեր լսում գիտական հաղորդումներ, իրականացնում է սույն կանոնադրությունից բխող՝ ուսումնական, մեթոդական, հետազոտական և կազմակերպչական գործունեության հետ կապված այլ լիազորություններ

47. Գիտական խորհրդի անդամների ընդհանրաթիվը չի կարող գերազանցել 120-ը:

48. Գիտական խորհրդի կազմում ի պաշտոնե ընդգրկվում են ռեկտորը (նախագահ), պրոռեկտորները, ինստիտուտների, դեպարտամենտների, կենտրոնների, մասնաճյուղերի ղեկավարները, գիտական քարտուղարը, ուսումնամեթոդական վարչության պետը, աշխատակազմի ղեկավարը, գլխավոր հաշվապահը, ֆակուլտետների ղեկաններ, ամբիոնների վարիչներ, հանրակրթական և միջին մասնագիտական ստորաբաժանումների ղեկավարներ, սրբմիության կազմակերպության նախագահը, ուսանողական խորհրդի նախագահը, ինչպես նաև ռեկտորի նշանակմամբ այլ կատարյալափային ստորաբաժանումների ղեկավարներ և համալսարանի առանձին դասախոսներ ու գիտաշխատողներ, հանրապետության գիտության առաջատար մասնագետներ, համալսարանի ուսանողության ներկայացուցիչներ Ի պաշտոնե ռեկտորի կողմից նշանակվող անդամների թիվը չի կարող գերազանցել գիտական խորհրդի անդամների թվի 50 տոկոսը: Համալսարանի ուսանողության ներկայացուցիչների առաջարկում ու ընտրությունն իրականացնում է համալսարանի ուսանողական խորհուրդը: Ուսանողների թիվը գիտական խորհրդում չի կարող պակաս լինել դրա անդամների թվի 25 տոկոսից: Գիտական խորհրդի մասցած անդամներն ընտրվում են համալսարանի համապատասխան ստորաբաժանումների կողմից՝ գիտական խորհրդի կանոնակարգով սահմանված համամասնություններով և կարգով:

49. Գիտական խորհրդի նիստը համարվում է իրավազոր՝ երա անդամների 2/3-ի ներկայության դեպքում: Ռոշումներն ընդունվում են խորհրդի անդամների ճայների պարզ մեծամասնությամբ, բաց քվեարկությամբ, եթե որոշում չի ընդունվում փակ զաղտնի քվեարկության մասին: Գիտական խորհրդի նիստերը կարող են անցկացվել էլեկտրոնային փոստի կամ կապի այլ միջոցների կիրառմամբ, ինչպես նաև հսցման միջոցով:

50. Գիտական խորհրդի պրոսահեթթ նիստերը կարող են կրավիլել գիտական խորհրդի նախագահի առաջարկով, ինչպես նաև գիտական խորհրդի անդամների 1/3-ի պահանջով: Գիտական խորհրդի նախագահն պրոսահեթթ նիստ կրավիլերու վերաբերյալ պահանջն ստանալուց հետո 10 օրս ժամկետոմ պարտավոր է ապահովել նիստի գումարոմ:

51. Գիտական խորհրդի քարտուղարը նշանակվոմ է ոեկտորի կրամանոմ:

52. Համալսարանի ընթացիկ գործոնեությունը ղեկավարոմ է համալսարանի ոեկտորը Ռեկտորը կազմակերպոմ է հոգաբարձոնեի խորհրդի որոշոմնեի կատարոմ:

53. Ռեկտորի կրավիլոմնե ու պարտականությունեը սահմանվոմ են փեղով, սոյն կանոնադրոթյամբնե կա հետ կերված պայմանագրոմ:

54. Ռեկտորի կրավասությունեն են՝

1) համալսարանի գրոքի տեղի ոմ (այդ թվոմ՝ Ֆինանսական միջոցեը), համալսարանի անունից գործարեի կերոմ:

2) համալսարանը Հայաստանի Հանրասկետությունոմ և օտարիկրա պետությունեոմ ներկայացնելը:

3) համալսարանի անունից հանդես գալը՝ առանց լիագրագրի:

4) լիագրագրե տալը:

5) ոեկտորի տեղակալնեի (պրոոեկտորնեի) նշանակոմը և պաշտոնից ազատոմը, կրանց հետ աշխատանքային պայմանագրի կերոմ:

6) ոեկտորին կից խորհրդատվական մարմինեի ձևակրոմը, որանց կազմի ու լիագրոթյոնեի սահմանոմը:

7) մինչև 20000000 դրամի կամ դրան համարժեք այլ պտարժոյթի չափով պայմանագրի կերոմը: Նշված սահմանաչափը գերազանցող պայմանագրեը ենթակա են հաստատոման՝ հոգաբարձոնեի խորհրդի կողմից:

8) գործաղիբ-կարգարիչ գործառոյթնեի կրականացոմը:

9) բանկերում համալսարանի հաշվարկային (այդ թվում՝ տարադասային) և այլ հաշիվների բացումը.

10) համալսարանի աշխատանքային կանոնակարգը, առանձնացված ստորաբաժանումների, հիմնարկների և համալսարանի կողմից հիմնարկող տնտեսական ընկերությունների կանոնադրությունները, համալսարանի վարչակազմակերպական կառուցվածքը, հաստիքացուցակը հոգաբարձուների խորհրդի հաստատմանը ներկայացնելը.

11) համալսարանի աշխատողներին, այդ թվում՝ համալսարանի առանձնացված ստորաբաժանումների, հիմնարկների ղեկավարներին ու աշխատողներին սահմանված կարգով աշխատանքի ընդունելը, աշխատանքից ազատելը և համապատասխան աշխատանքային պայմանագրեր կնքելը.

12) իր իրավասության սահմաններում հրամանների, կարգադրությունների, հրահանգների սրճակումը, կատարման համար պարտադիր ցուցանելու և արձանագրության վերահսկումը.

13) աշխատողների նկատմամբ իրավաբանական կարգապահական պատասխանատվության միջոցների կիրառումը.

14) հոգաբարձուների խորհրդի համալսարանի գործունեության մասին տարեկան հաշվետվություններ ներկայացնելը:

55. Ռեկտորի պաշտոնում կարող է ընտրվել Հայաստանի Հանրապետության այն գործուսակ չափահաս քաղաքացին, ով ունի գիտությունների դոկտորի աստիճան (կամ) պրոֆեսորի գիտական կոչում:

56. Ռեկտորն ընտրվում է բաց փոյթով՝ հոգաբարձուների խորհրդի նիստում, գաղտնի քվեարկությամբ, նիստի մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությամբ, 5 տարի ժամկետով: Նույն անձը չի կարող ավելիքան երկու անգամ անընդմեջ ընտրվել ռեկտորի պաշտոնում:

57. Ռեկտորի ընտրության պայմանները հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը: Կրթությունը անվավեր ճանաչվելու դեպքում, համաձայն գրծող կարգի, նշանակվում է ռեկտորի նոր ընտրություն: Եթե նույն թեկնածուն ընտրություններում հավաքում է հոգաբարձուների խորհրդի

անդամների ընդհանուր թվի ձայների առավելագույն 2/3-ը, սպա Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը հաստատում է խորհրդի որոշումը:

58. Ռեկտոր չի կարող ընտրվել այն անձը՝

1) ով դատապարտվել է հանցագործություն կատարելու համար, և նրա դատվածությունը սահմանված կարգով մարված կամ հանված չէ.

2) ունի համաձայն արգելվում է զբաղեցնել ղեկավարաշտոններ.

3) ով նախընթաց 3 տարվա ընթացքում եղել է սնանկացման պատճառով լուծարված և պարտատիրոջ հնական պահանջները չբավարարած կազմակերպության ղեկավարը

59. Ռեկտոր ընտրված անձի լիազորությունները դադարեցվում են հոգաբարձուների խորհրդի որոշմամբ, եթե նա՝

1) դիմել է դա մնասին.

2) իր գավիթ համաձայնությամբ ընտրվել կամ նշանակվել է այլ պաշտոնում կամ անցել է ռեկտորի պաշտոնի հետ սահմանափակվող այլ աշխատանքի.

3) ժամանակավոր անաշխատունակության հետևանքով ավելի քան չորս ամիս անընդմեջ չի ներկայացել աշխատանքի.

4) դատարանի՝ փնական ուժի մեջ մտած վճռի հիման վրա ճանաչվել է անգործունակ, սահմանափակ գործունակ, անհայտ բացակայող կամ մահացած:

60. Համալսարանի ռեկտորատը ռեկտորին կլից խորհրդակցական մարմին է: Համալսարանի գիտական խորհրդի նիստերի միջև ընկած ժամանակահատվածում ռեկտորատն իր կանոնակարգով, իրեն ընձեռված լիազորությունների սահմաններում քննարկում է համալսարանի գործունեության ոլորտներին վերաբերող հարցեր: Համալսարանի ռեկտորատի կազմում ընդգրկվում են ռեկտորը, պրոռեկտորները, աշխատակազմի ղեկավարը, ուսումնամեթոդական վարչության պետը, գլխավոր հաշվապահը, արհմիութենական կազմակերպության նախագահը, մասնագետներ, ինստիտուտների, կենտրոնների

տնօրենները, ֆակուլտետների դեկանները, ինչպես նաև ռեկտորի նշանակմամբ՝ դասախոսներ, համալսարանի աշխատողներ, ուսանողական խորհրդի ներկայացուցիչներ

VIII. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼԸ

61. Համալսարանի կանոնադրության մեջ վիճիտություններն ըստ մեկ կատարել կարող է ինչպես համալսարանի հիմնադիրը, այնպես էլ՝ համալսարանի հոգաբարձուների խորհուրդ՝ սույն կանոնադրության քննարկով սահմանված կարգով: Կանոնադրությունում կատարվող այդ վիճիտություններն ու ըստ մեկը չեն կարող վերաբերել համալսարանի նպատակներին կամ շահատուներին:

IX. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

62. Համալսարանն ինքնուրույն է պլանավորում իր գործունեությունը, մշակում զարգացման հեռանկարները և նրանում իր գործունեության վերաբերյալ որոշումներ

63. Համալսարանն ինքնուրույն է ընտրում իր կողմից կնքվող պայմանագրերի ատարյալն ապահովողները:

64. Իր կանոնադրական գործունեությունն իրականացնելիս՝ համալսարանն իրավունք ունի սեփական նախաձեռնությամբ ընդունելու Հայաստանի Հանրապետության փնտրությանը չհակասող ցանկացած որոշում:

65. Համալսարանը ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնում է միայն այն դեպքերում, երբ դա համապատասխանում է իր կանոնադրությանը կամ ծառայում է իր կանոնադրական նպատակների իրականացմանը: Համալսարանը կարող է ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնել ինքնուրույն կամ այդ նպատակով ստեղծել տնտեսական ընկերություններ կամ լինել դրանց մասնակից Հիմնադրամի կողմից իրականացվող (այդ թվում անձամբ) ձեռնարկատիրական գործունեության տեսակները սահմանվում են համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի որոշմամբ:

66. Համալսարանը, որպես սեփականություն, ունի առանձնացված գույքն իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է այդ գույքով:

67. Հիմնադրի կողմից համալսարանին՝ որպես հիմնադրի ներքոմ հանձնված գույքը համալսարանի սեփականությունն է, համալսարանն այդ գույքն օգտագործում է իր կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

68. Համալսարանի սեփական միջոցներով ձեռքբերված գույքը կրկնօրվ սահմանված այլ աղբյուրներից ձևավորված գույքը համալսարանի սեփականությունն են: Համալսարանն այդ գույքն օգտագործում է իր կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

69. Այլ քաղաքացիների, կազմակերպությունների կողմից որպես կամավոր գույքային ներքոմ հանձնված գույքը՝ ներառյալ դամական միջոցները, բաժնետոմսերը, այլ սթեթթթթթթ և մտավոր սեփականության նկատմամբ իրավունքները, համալսարանի սեփականությունն են:

70. Համալսարանի սեփականությունը հանդիսացող և կրան օգտագործման հանձնված ընդհանուր ակտիվների արժեքի 20 տոկոսը գերազանցող գործարքները կնքվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության համաձայնությամբ:

71. Համալսարանի սեփականությունը չի կարող օգտագործվել ի շահ համալսարանի մարմինների անդամների, ինչպես նաև համալսարանի աշխատողների՝ բացառությամբ աշխատողների աշխատավարձի և համալսարանի մարմինների անդամների պարտականությունների կատարմամբ պայմանավորված՝ փոխհատուցման ենթակա ծախսերի, ինչպես նաև այն դեպքերի, երբ համալսարանի հիմնադիրը, համալսարանի մարմինների անդամները, ինչպես նաև համալսարանի աշխատողները կանոնադրությամբ նախատեսված շահառուներն են:

X. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՈՒՄ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԵՎ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄԸ

72. Համալսարանում իրականացվում է բարձրագույն մասնագիտական կրթություն՝ բակալավթի, մագիստրոսի կրթական ծրագրերով և հետբուհական մասնագիտական կրթություն՝ հետագոտողի ծրագրով (ասպիրանտուրա): Համալսարանն իրականացնում է նաև նախադպրոցական, հանրակրթական (ավագ դպրոց), նախնական մասնագիտական, ինչպես նաև բացօթյա կրթական ծրագրեր:

73. Համալսարանում բարձրագույն և հետբուհական կրթության հիմնական կրթական ծրագրին իրականացվում են առկա, հեռակա, հեռավար (դիստանցիոն) և դստերության (քստեռնատ) ձևով Թույլատրելի է բարձրագույն հետբուհական կրթություն ստանալու տարբեր ձևերի զուգակցումը:

74. Համալսարանում բարձրագույն կրթության առաջին աստիճանում բակալավիատում, ընդունելությունն իրականացվում է փոթային հիմունքներով, առնվազն միջնակարգ (դիվ) ընդհանուր կրթություն ունեցող անձանց դիմումների հիման վրա՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության թնսարթյամբ սահմանված կարգի նմանազիտություններից անկի:

75. Դիմորդների համար անհրաժեշտ համալսարանին վերաբերող տեղեկատվությունը, այդ թվում՝ ուսանողի հետ կապվող համապատասխան պայմանագրերի մասերը տեղադրվում են համալսարանի պաշտոնական կայքում:

76. Համալսարանում բարձրագույն կրթության երկրորդ աստիճանի՝ մագիստրատուրայի ընդունելությունն իրականացվում է բարձրագույն կրթության առաջին աստիճանի (բակալավիատի) գնահատականների հաշվառմամբ՝ գիտական խորրոկ կողմից հաստատված կանոնակարգով:

77. Համալսարանում բարձրագույն կրթության երրորդ աստիճանի՝ ասպիրանտուրայի ընդունելությունն իրականացվում է մագիստրոսի կամ դիպլոմավորված մասնագետի դիմորդների փոթային ընդունելության քննությունների արդյունքների հիման վրա՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության թնսարթյամբ սահմանված կարգի նմանազիտություններից անկի:

78. Համալսարանում գիտական կարգի պարաստումը կարող է իրականացվել նաև հացրդության եղանակի կիրառմամբ: Հացրդը բարձրագույն մասնագիտական կրթություն (մագիստրոսի կամ դիպլոմավորված մասնագետի դասկավորում) ունեցող և առանց ասպիրանտուրայում սովորելու՝ գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հաջման նպատակով ատենախոսություն պարաստող կամ գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանն ունեցող գիտությունների դոկտորի գիտական աստիճանի հաջման նպատակով ատենախոսություն պարաստող անձ է, ով սահմանված կարգով կցված է համալսարանին: Հացրդությանը վերաբերող փաստաթղթերը մասկերպվում

են ատենախոսության թեմայի առկայության դեպքում: Հացքողներն անարգելօգտվում են համալսարանի գիտական սպասարկումներից, լաբորատորիաներից, համակարգչային սենյակներից, գրադարաններից: Հացքողների կցումը բռնի կամ կազմակերպությանը ձևակերպվում է տվյալ բռնի կամ կազմակերպության ղեկավարի կողմից: Հացքողության եղանակով ուսուցումն իրականացվում է վճարովի հիմունքներով: Վճարի չափը սահմանում է համալսարանի գիտական խորհուրդը:

79. Հացքողության եղանակով թեկնածուական ատենախոսությունների պատրաստման դեպքում հացքողի համար բարձրագույն կրթության կորդ աստիճանի՝ ասպիրանտուրայի համար նախատեսված հետազոտողի կրթական ֆուգի իրացումը պարտադիր է: Թեկնածուական ատենախոսություն պատրաստող հացքողներին դասկավորման քննություններ հանձնելու և ատենախոսությունն ավարտելու համար հատկացվող առավելագույն ժամկետը 5 տարի է: Հացքողի կարգավիճակով ըիվ ժամկետ անցած անձինք երկրորդ անգամ չեն կարող օգտվել նույն մասնագիտությամբ հացքող ձևակերպվելու իրավունքից:

80. Դոկտորական ատենախոսություն պատրաստող հացքողների գիտական գործունեությունը ընդ ժամկետով չի սահմանափակվում: Համալսարանում գիտությունների դոկտորի գիտական աստիճանի հաջման նպատակով ատենախոսություն կարող է պատրաստվել նաև դոկտորանտուրայի միջոցով: Դոկտորանտուրային վերաբերող վիստայթղթերը ձևակերպվում են Հայաստանի Հանրապետության Փենսիթայթթ սահմանված կարգով:

81. Համալսարանում գիտական աստիճաններ շնորհում են մասնագիտական խորհուրդները՝ հիմք ընդունելով ատենախոսության պաշտպանությունը: Մասնագիտական խորհուրդներն ստեղծվում և գործում են Հայաստանի Հանրապետության Փենսիթայթթ և լիազոր մարմնի կողմից սահմանված կարգին համապատասխան:

82. Համալսարանում հանրակրթական ֆուգիով ուսուցումը կազմակերպվում է համալսարանի կազմում գործող հանրակրթական ֆուգի իրականացնող ստորաբաժանումների (ավագ դպրոցների) կողմից:

83. Համալսարանում միջին մասնագիտական կրթական ծագելով ուսուցանել կազմակերպվում է համալսարանի կազմում գործող միջին մասնագիտական կրթական ծագելու իրականացնող ստորաբաժանումների (շրջանների) կողմից

84. Համալսարանի բարձրագույն միջին մասնագիտական կրթության ծագելով սովորողներին տրվում է ուսանողական (ասպիրանտական) տոմսատուգման ցուցիկ:

85. Օտարերկրացի քաղաքացիների քաղաքացիություն չունեցող անձանց վճարովի հիմունքներով ուսուցանելու իրականացվում է լիազորմամբ սահմանած կարգի համաձայն:

86. Համալսարանի ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է 2 կիսամյակից բաղկացած ուսումնական տարով, յոթամսյոր կիսամյակ ավարտվում է ըննաշջանով: Յոթամսյոր կրթական ծագելու համար ուսումնական գործընթացի նորմատիվային սնորությունը, ուսումնական տարվա սկիզբն ու վերջը որոշվում են համապատասխան պետական կրթական չափորոշիչներով:

87. Համալսարանում սահմանվում են ուսուցանող հիմնական տեսակներ՝ դասախոսություն, գործնական (սեմինար) և լաբորատոր պրակտիկաներ, խորհրդատվություն, ուսումնականն պրոտարական պրակտիկա, ինչպես նաև ուսանողի ինքնուրույն աշխատանք

88. Ուսուցանող բովանդակությունը և մասնագիտական ուղղվածությունը տարբերակվում են համաձայն ուսումնական մասնագիտությունների, որոնցցանկը, իրականացվող յոթամսյոր հիմնական կրթական ծագելու համար, հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը: Համալսարանի գիտական խորհրդի որոշմամբ յոթամսյոր մասնագիտության շջանակներում կարող են ստեղծվել մասնագիտացումներ:

89. Յոթամսյոր մասնագիտության համար ուսումնական գործընթացի կազմակերպումը կարգավորվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով, որով սահմանվում է համապատասխան կրթական ծագելու բովանդակության բաշխումն ըստ ուսուցանող տարիների, ուսումնական դասընթացների առարկաների:

90. Համալսարանի՝ ըստ մասնագիտությունների, մասնագիտացումների ուսումնական պլանները և դասընթացները կաշխատվում են տարբեր կրթական փուլում սովորողների ուսումնառության գործընթացը (մուտքը կրթական ծրագիր և ելքը՝ ծրագրի)՝ ապահովելով ակադեմիական կրեդիտների կուտակումը, փոխանցումը և արևելալուսնյակի աստիճանների շարժումը:

91. Համալսարանը պետական կրթական չափորոշիչներին համապատասխան կազմում է ուսումնական պլանները, որոնք հաստատվում են գիտական խորհրդի կողմից և ներկայացվում լիազոր մարմնին:

92. Ըստ նշանակության՝ ուսումնական առարկաները (դասընթացները) դասակարգվում են երկու խմբի՝ պարտադիր ուսուցման առարկաներ և ընտրովի առարկաներ:

93. Ուսումնական առարկաների նպատակը, բովանդակությունը, սրահամարային հաջորդականությունը, փոխադարձ կապը, կաշխատվող զբաղմունքները, ուսումնական պլանով հատկացված ժամաքանակի բաշխումը՝ ըստ պարագամիտների ձևի, նքնական (ատեստավորման) պահանջները սահմանվում են առարկայական ծրագրով, որոնք համապատասխան ամբիոնի ներկայացմամբ՝ հաստատում է նշված աշխատանքը համակարգող պրոֆեսորը:

94. Ուսումնական պլանով նախատեսված բոլոր առարկաները ենթակա են գնահատման՝ ըստ գիտական խորհրդի կողմից հաստատված կարգի:

95. Համալսարանի ուսանողներին, ովքեր կատարել են ուսումնական պլանի պահանջները, թույլատրվում է մասնակցել ամփոփ պետական ատեստավորմանը, որն իրականացվում է դիպլոմային (ավարտական) աշխատանքի, այդ թվում՝ մագիստրոսական թեզի (ատենախոսության) պաշտպանության միջոցով: Դիպլոմային (ավարտական) աշխատանքի կազմակերպումը կարող է իրականացվել նաև ստեղծագործական խմբերի ձևավորման միջոցով: Ստեղծագործական խմբերի ձևավորման, այդ եղանակով դիպլոմային (ավարտական) աշխատանքի կատարման, պաշտպանության և գնահատման կանոնակարգը հաստատում է գիտական խորհրդը:

96. Դիպլոմային (ավարտական) աշխատանքի, այդ թվում մագիստրոսական թեզի (ատենախոսության) պաշտպանության իրավունք վերսպահվում է համապատասխան կրթական ծրագրով սովորող անձանց, ովքեր լինելով ծավալով ուսումնասիրել և անցել են ատեստավորում մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսումնական պլանով նախատեսված բոլոր առարկաների և անցել պահանջվող բոլոր արակտիկաները:

97. Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ծրագրով ուսումնառությունն ավարտած և համալսարանի ամբիոնի պետական ատեստավորումն անցած անձանց սահմանված կարգով շնորհվում է դոկտավորման համապատասխան աստիճան և հանձնվում է դոկտավորման շնորհված աստիճանը հաստատագրող ավարտական փաստաթուղթ (դիպլոմ) համապատասխան ներդրով:

98. Ավարտական փաստաթղթում նշվում են դոկտավորումը, մասնագիտությունը (մասնագիտացումները), կրթական ծրագրի ուսումնասիրված դասընթացները: Ավարտական փաստաթղթի քննակելի ձևը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության փնտրությամբ:

99. Կրթության ծրագիրը չավարտած անձանց սրվում է սահմանված նմուշի ակադեմիական տեղեկանք:

100. Իրացրիչ մասնագիտական կրթական ծրագիրն ավարտած և ամբիոնի ատեստավորումն անցած անձանց սրվում է համալսարանի կողմից սահմանված նմուշի ավարտական փաստաթուղթ (վկայագիր, հավաստագիր):

101. Անցումը ուսուցման մեկ աստիճանից մյուսին կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության փնտրությամբ սահմանված կարգով:

102. Բարձրագույն մասնագիտական կրթության տարբեր աստիճանների կրթական ծրագրով առաջին անգամ կրթություն ստանալը չի դիտվում դրախտ երկրորդ բարձրագույն մասնագիտական կրթության ստացում:

103. Համալսարանը կազմակերպում է գիտաժողովներ, ցուցահանդեսներ, խորհրդակցություններ, սեմինարներ, ստուգատեսներ, սպարտակիադաներ, սցենարներ:

104. Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցներով իրականացվող գիտահետազոտական, նախագծային, կոնստրուկտորական, փորձարարական ու այլ աշխատանքների պլանավորումը, ֆինանսավորումը, հաշվետվություն իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության ժնադրությանը սահմանված կարգով:

105. Հետազոտական, նախագծային, կոնստրուկտորական, արտարական, փորձարարական աշխատանքներին կարող են մասնակցել համալսարանի դասախոսները, գիտաշխատողները, ասպիրանտները, հետազոտողները, հաջորդները, ուսանողները, ինչպես նաև, հաստիքային այլ աշխատողներ ու պայմանագրային հիմունքներով հրավիրված այլ անձինք:

106. Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության դասկի ապահովման նպատակով համալսարանը կազմակերպում է ներքին ու արտաքին գնահատման գործընթաց, հրապարակում է դասկի գնահատման և (կամ) հավաստագրման չափանիշները, դասկի գնահատում և (կամ) հավաստագրում իրականացնող կազմակերպության տված եզրակացությունները: Արտաքին գնահատման գործընթացը կարող է իրականացվել նաև սրտերկի համապատասխան կազմակերպության կողմից:

107. Համալսարանի ուսումնական և գիտական գործընթացը կազմակերպվում է ելնելով համալսարանի զարգացման ռազմավարական ծրագրի պահանջներից:

108. Համալսարանի ուսումնական և գիտական գործունեությունը ֆինանսավորվում է հետևյալ աղբյուրներից՝

- 1) Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից
- 2) համալսարանի ձեռնարկատիրական գործունեության եկամուտներից
- 3) նվիրատվություններից
- 4) բարեգործական նպատակով սրամարվող միջոցներից
- 5) նախաձեռնողական հետազոտությունների համար նախատեսված միջոցներից
- 6) Հայաստանի Հանրապետության ժնադրությանը չարգելված այլ աղբյուրներից

XI. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

109. Համալսարանի կառուցվածքը սահմանվում է հոգաբարձուների խորհրդի որոշմամբ:

110. Համալսարանի ինքնուրույն ուսումնական կառուցվածքային ստորաբաժանումներն են՝ ինստիտուտները, ֆակուլտետները, կենտրոնները, ամբիոնները, քոլեջները, դպրոցները, հենակետերը, ուսումնալիցնական տնտեսությունները:

111. Տարածքային մասնաճյուղերը համալսարանի առանձնացված ստորաբաժանումներն են:

112. Մասնաճյուղը համալսարանի անունից լիազորված է իրականացնել բարձրագույն մասնագիտական և այլ կրթական ծրագրի տարածաշրջանի կրթական և գիտական պահանջները բավարարելու համար: Մասնաճյուղը չունի իրավաբանական անձի կարգավիճակ և գործում է համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրության հիման վրա՝ ինքնաձախսաձածկման սկզբունքով:

113. Համալսարանի ինստիտուտը համալսարանի ուսումնամեթոդական և (կամ) գիտահետազոտական գործընթացը կազմակերպող խոշոր կառուցվածքային ստորաբաժանում է: Ինստիտուտն իր գործունեությունն իրականացնում է ղեկավարվելով համալսարանի և իր կանոնադրություններով:

114. Դեպարտամենտը համալսարանի սրտարակական, սպասարկման կամ այլ գործընթացներ կազմակերպող կառուցվածքային ստորաբաժանում է, որն իր գործունեությունն իրականացնում է ղեկավարվելով համալսարանի կանոնադրություններով:

115. Համալսարանի ֆակուլտետը համալսարանի (մասնաճյուղի, ինստիտուտի) ուսումնամեթոդական և գիտահետազոտական գործընթացը կազմակերպող հիմնական ստորաբաժանում է, որն իրականացնում է մասնագետների պատրաստումը՝ մեկ կամ մեկից ավելի հարակից մասնագիտությունների գծով և (կամ) ընդհանուր կրթության առանձին բաղադրամասերի ուսուցումը և գործում է՝ ղեկավարվելով համալսարանի կանոնադրությամբ ու իր կանոնակարգով:

116. Ֆակուլտետն ստեղծվում, վերակազմակերպվում և լուծարվում է համալսարանի գիտական խորհրդի առաջարկությամբ՝ հոգաբարձուների խորհրդի որոշմամբ:

117. Ֆակուլտետը կազմված է ամբիոններից, լաբորատորիաներից ու ուսումնական, գիտական ու ծանոթակ այլօրակներից: Ֆակուլտետի կառավարման մարմիններն են ֆակուլտետի խորհուրդը և դեկանը:

118. Ֆակուլտետի կառավարման կոլեգիալ մարմինը ֆակուլտետի խորհուրդն է, որի նախագահը ֆակուլտետի դեկանն է: Խորհրդի կազմում ընդգրկվում են դեկանի տեղակալները, ֆակուլտետի ամբիոնների վարիչները, ֆակուլտետի արհեստագիտական կազմակերպության ղեկավարը, ֆակուլտետի ուսխորհրդի նախագահը, առաջատար պրոֆեսորներ, դոցենտներ, ոլորտի այլ մասնագետներ, ուսանողներ: Ուսանողական համակազմի ներկայացուցիչների թիվը պետք է լինի ոչ պակաս, քան խորհրդի անդամների 25 տոկոսը:

119. Ֆակուլտետի խորհրդի թիվը սցենարային կազմը հաստատվում է ղեկավարի կողմից 5 տարի ժամկետով:

120. Ֆակուլտետի խորհուրդ՝

1) քննարկում և համալսարանի գիտական խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում ֆակուլտետի կանոնակարգը:

2) տալիս է եզրակացություն ֆակուլտետի դեկանի և ամբիոնի վարիչների թափուր տեղերի թեկնածուների վերաբերյալ գիտական խորհրդում ստորագրված պայմանագրերի մասնակցելու համար:

3) գիտական խորհուրդ է ներկայացնում առաջարկություններ ֆակուլտետի կառուցվածքում ամբիոններ ու այլ կառուցվածքային ստորաբաժանումներ ստեղծելու, վերակազմակերպելու կամ լուծարելու վերաբերյալ:

4) քննարկում և ընդունում է ֆակուլտետի գործունեության մասին տարեկան հաշվետվությունը, հաստատում ֆակուլտետի տարեկան աշխատանքային պլանը:

5) առաջարկում է ֆակուլտետի ներկայացուցիչներ համալսարանի գիտական խորհրդի կազմում:

6) ներկայացնում է ֆակուլտետի ուսումնական պլանները համալսարանի գիտական խորհրդում հաստատելու համար:

7) լուծում է սույն կանոնադրությունից բխող, ֆակուլտետի ուսումնամեթոդական և գիտահետազոտական գործունեությանն առնչվող այլ հարցեր:

121. Ֆակուլտետի խորհրդի աշխատանքն իրականացվում է յոթամսյորուսումնական կիսամյակի համար կազմված աշխատանքային պլանի համաձայն: Աշխատանքային պլանը ֆակուլտետի խորհրդի ~~ընտրությունից~~ հետո հաստատվում է համալսարանի ռեկտորի կողմից: Ֆակուլտետի խորհրդի ուսումնական գիտական գործունեությանն առնչվող բոլոր հարցերի վերաբերյալ որոշումներն ընդունվում են բաց ~~ընտրությամբ~~, ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

122. Ֆակուլտետի խորհրդի որոշումները ստորագրում է ֆակուլտետի ղեկանը: Ֆակուլտետի խորհրդի նիստերն սրճանագրվում են:

123. Ֆակուլտետի խորհրդի նիստը համարվում է իրավազոր՝ երեսնամյակի 2/3-ի ներկայության դեպքում: Որոշումներն ընդունվում են նիստին ներկա անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Ֆակուլտետի խորհրդի որոշումները պարտադիր են ֆակուլտետի ղեկավարության, աշխատողների, ուսանողների, ասպիրանտների, դոկտորանտների և հասցիների համար:

124. Ֆակուլտետի գործունեության կազմակերպումն ու ղեկավարումն իր իրավասությունների սահմաններում սույն կանոնադրությանը համաձայն իրականացնում է ֆակուլտետի ղեկանը:

125. Ֆակուլտետի ղեկանն ընտրվում է համալսարանի գիտական խորհրդում փակ, գաղտնի ~~ընտրությամբ~~: Ընտրությունների պայմանների հիման վրա ընտրված ղեկանին պաշտոնի է նշանակում համալսարանի ռեկտորը և սահմանված կարգով կերպով է պայմանագիր 5 տարի ժամկետով: Ֆակուլտետի ղեկանն այդ պաշտոնը, դասը կանոն, կարող է զբաղեցնել ոչ ավելի, քան 2 ժամկետ անընդմեջ: Ֆակուլտետի ղեկանի գործունեությունը համարվում է վարչական և գիտամանկավարժական աշխատանք:

126. Ֆակուլտետի խորհրդի նիստերի միջև ընկած ժամանակահատվածում ֆակուլտետին առնչվող ընթացիկ հարցերն ~~ընտրվում են~~ լուծվում ղեկանատի ընդլայնված նիստում, որին մասնակցում

են դեկանը, դեկանի տեղակալը (տեղակալները), ֆակուլտետի կազմի մեջ մտնող ամբիոնների վարիչները ֆակուլտետի խորհրդի քարտուղարը: Ընդլայնված նիստերն արձանագրվում են:

127. Ամբիոնը համալսարանի կամ ֆակուլտետի ուսումնական և գիտական կառուցվածքային ստորաբաժանում է, որը միավորելով մասնագիտական ընդհանրություն ունեցող գիտամանկավարժական կազմը՝ կազմակերպում է որոշակի ուսումնական մասնագիտություն (մասնագիտացում) կամ ուսումնական պլանի որոշակի մասի ուսուցում և համապատասխան ուսումնամեթոդական ու գիտահետազոտական գործընթաց:

128. Ըստ ենթակայության՝ համալսարանում կարող են լինել ֆակուլտետային ամբիոններ և համահամալսարանական ամբիոններ:

129. Ամբիոնն ստեղծվում է գիտական խորհրդի որոշմամբ, դրին ամբիոնի ստեղծման առաջարկություն է ներկայացնում ֆակուլտետը (մասնագյուղը): Ամբիոնը գործում է սույն կանոնադրությանը և համալսարանի ամբիոնի կանոնակարգին համապատասխան, դրն ընդունվում է համալսարանի գիտական խորհրդի կողմից:

130. Ամբիոնը մասնակցում է համապատասխան մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսումնական պլանների և այդ պլաններով նախատեսվող առարկայական ճազգրի մշակման աշխատանքներին, իրականացնում է դրանց համապատասխան ուսումնական գործընթաց, մասնակցում արտադրական և հետազոտական աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպությունների հետ պայմանագրային կապեր հաստատելու գործընթացին, ներկայացնում կարծիք ֆակուլտետի դեկանի, ամբիոնի վարիչի, արհեստագիտության կազմի թափուտեղի համար թեկնածուների վերաբերյալ, ստեղծում իրարմիլին բնորոշ դասագրքի ուսումնական ձեռնարկներնայլ հրատարակություններ:

131. Ամբիոնը ղեկավարում է ամբիոնի վարիչը, ով բաց փոթային հիմունքներով ընտրվում է համալսարանի գիտական խորհրդի կողմից սահմանված կարգով: Ընտրված թեկնածուն ունեցողի կողմից նշանակվում է ամբիոնի վարիչի պաշտոնում մինչև 5 տարի ժամկետով, և նրա հետ կնքվում է աշխատանքային պայմանագիր: Ամբիոնի վարիչը որպես կանոն իր պաշտոնը կարող է զբաղեցնել ոչ

ավելի, քան 2 անգամ անընդմեջ: Ամբիոնի վարչի գործունեությունը համարվում է գիտամանկավարժական աշխատանք:

132. Ամբիոնի ուսումնագիտական գործունեությունը վերաբերող հիմնական հարցերն սրվելու են ամբիոնի գիտամանկավարժական կազմի նիստերում: Ամբիոնի մյուս աշխատողներն ամբիոնի նիստերին մասնակցում են խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

XII. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿՈԼԵԿՏԻՎԸ

133. Համալսարանի աշխատողների իրավունքներն ու պարտականությունները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության ժնարքայամբ և սույն կանոնադրությամբ: Համալսարանում սահմանվում են՝ գիտամանկավարժական կազմ արժեքադասախոսական կազմ (ամբիոնի վարիչ, արժեք, դոցենտ, ասիստենտ, ավագ դասախոս, դասախոս) և գիտական աշխատողներ, ինժեներատեխնիկական, վարչատնտեսական, արտարքական (հիմնական, սեզոնային, ժամանակավոր), ուսումնաժանդակակալ կազմի աշխատողներ:

134. Համալսարանում արժեքադասախոսական կազմի բոլոր թափը պաշտոնների նշանակումը կատարվում է ըստ աշխատանքային պայմանագրի, որը կնքվում է մինչև 5 տարի ժամկետով: Աշխատանքային պայմանագրի կնքմանը նախորդում է բաց փորձային ընտրություն: Աշխատանքային պայմանագրի ժամկետը լրանալուց հետո գիտամանկավարժական կազմի աշխատողի հետ կարող է կնքվել նոր պայմանագիր մինչև 1 տարի ժամկետով, ստանց փորձային ընտրության պայմանագրային ժամկետում կա գիտամանկավարժական գործունեության գնահատման հիման վրա:

135. Համալսարանի գիտամանկավարժական աշխատողներն իրավունքունեն՝

1) համալսարանի կանոնադրությամբ և ուսումնական ստորաբաժանումների կանոնակարգերով սահմանված կարգով ընտրվել և ընտրվելու համալսարանի (մասնաճյուղի) հոգաբարձուների խորհրդում, գիտական խորհրդում, ֆակուլտետների խորհրդներում ու համալսարանի ընտրովի այլ մարմիններում և պաշտոններում:

- 2) մասնակցելու համալսարանի գործունեությանն առնչվող բոլոր հարցերը մասնավորապես ու լուծմանը.
- 3) բողոքովելու համալսարանի համապատասխան ստորաբաժանման ղեկավարի համանուն երկկարգությունները Հայաստանի Հանրապետության ժնյով սահմանված կարգով.
- 4) իրենց մասնագիտական գործունեության համար ունենալու անհրաժեշտ կազմակերպական և նյութատեխնիկական պայմաններ.
- 5) ընտրելու գիտական հետազոտությունների թեմաներ և դասը կատարելու իրենց ընտրած մեթոդներով.
- 6) ընտրելու դասավանդման այնպիսի մեթոդներ և միջոցներ, որոնք ապահովում են ուսումնական գործընթացի բարձրակ.
- 7) համատեղությամբ կատարելու գիտական, մանկավարժական և այլ բնույթի աշխատանքներ.
- 8) օգտվելու գրադարանների, տեղեկատվական պահուցների, ուսումնական, գիտական, սոցիալ-կենցաղային կամ համալսարանի կառուցվածքային այլ ստորաբաժանումների ծառայություններից համալսարանի կանոնադրությանը (կամ) կողմնակից պայմանագրին համապատասխան.
- 9) պետական կրթական չափորոշիչներին համապատասխան ազատորեն որոշելու ուսումնական դասընթացների մատուցման մեթոդաբանությունը.
- 10) միավորվելու սրհետակցական միություններում և մասնագիտական, մշակութային և քաղաքական կազմակերպություններում ու միություններում, որոնց գործունեությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության ժնյով սահմանված կանոնադրությանը:

136. Համալսարանի աշխատողները պարտավոր են

- 1) պահպանել կատարել Հայաստանի Հանրապետության ժնյով սահմանված, սույն կանոնադրության և համալսարանի աշխատանքային, ներքին կարգապահական այլ կանոնների պահանջները.
- 2) կատարել համալսարանի ղեկավար մարմինների որոշումները.
- 3) պահպանել կարգը և անվտանգությունը ու խնայողաբար օգտագործել համալսարանի գույքը:

137. Համալսարանի գիտամանկավարժական աշխատողները պարտավոր են՝

1) ապահովել ուսումնական գործընթացի, իրականացվող գիտական հետազոտությունների դասընթացային անվտանգությունը:

2) ոչ պակաս, քան 5 տարին մեկ անգամ սահմանված կարգով անցնել վերապատրաստում կամ դասավորման բարձրացում:

3) սովորողների մեջ ձևավորել մասնագիտական դասեր, ինքնություն, նախաձեռնություն և ստեղծագործական ունակություններ, զարգացնել պատշաճ վաժժ ու վարվելակերպ, քաղաքացիական դիրքորոշում, հարեւասակություն:

4) նպաստել համալսարանի հեղինակության ու վարկանիշի բարձրացմանը:

138. Համալսարանը հոգաբարձուների խորհրդի որոշմամբ իր եփտասարդ աշխատողների համար մշակում և իրականացնում է սոցիալական ու իրախոսական բնույթի ծրագրեր:

139. Գիտական ու ուսումնամեթոդական բնագավառներում ակնառու նվաճումների համար համալսարանի աշխատողներին շնորհվում են համալսարանի մրցանակներ, պարգևներ, պատվավոր կոչումներ ըստ համալսարանի գիտական խորհրդի հաստատած կարգի: Եփտասարդ գիտնականների համար սահմանվում են հատուկ մրցանակներ:

140. Համալսարանի վարչատնտեսական, ինժեներատեխնիկական, սրտարական, ուսումնասփանդակ և այլ աշխատողների իրավունքներն ու պարտականությունները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային փենսիոնային, սոցիալական կանոնադրությամբ և համալսարանի ներքին կարգապահության կանոններով:

141. Համալսարանի սովորողներ են համարվում միջին մասնագիտական, բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթություն, ինչպես նաև բարձր կրթություն ստանալու համար համալսարան ընդունված անձինքնավագ դպրոցի սովորողները:

142. Համալսարանի մագիստրանտ է համարվում քառամյա (բակալավի) կամ հնգամյա (դիպլոմավորված մասնագետ) բարձրագույն կրթություն ունեցող անձը, ով սահմանված վճարային կարգով ընդունվել է մագիստրատուրա՝ առնվազն մեկ տարի ժամկետով ուսցման պայմանով:

143. Համալսարանի ասպիրանտ է համարվում բարձրագույն մասնագիտական կրթություն ունեցող և վճարով անցած անձը, ով ուսանում է ասպիրանտուրայում և պատրաստում է գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հասցման ատենախոսություն:

144. Համալսարանի դոկտորանտ է համարվում գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան ունեցող և որպես դոկտորանտ կամ մասնագրված անձը, ով նախապատրաստում է գիտությունների դոկտորի գիտական աստիճանի հասցման ատենախոսություն:

145. Համալսարանի հասցող է համարվում բարձրագույն մասնագիտական կրթություն ունեցող անձը, ով կրթված է ասպիրանտուրային՝ թեկնածուական մինիմումի քննությունը հանձնելու և գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան հասցելու ատենախոսություն նախապատրաստելու համար, առանց ասպիրանտուրայում ուսանելու, կամ այն անձը, ով ունի գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան և նախապատրաստում է գիտությունների դոկտորի գիտական աստիճանի հասցման ատենախոսություն:

146. Համալսարանի ունկնդիրներ են համարվում այն անձինք, ովքեր դրսևելության ձևով սովորում են նախապատրաստական բաժիններում, ինչպես նաև դասախոսները և գիտական աշխատողները, ովքեր մասնակցում են վերապատրաստման ու բակալավրման բարձրագույն դասընթացներին:

147. Համալսարանի ավագ դարձում և միջին մասնագիտական կրթության համակարգում (տրեջում) սովորողների իրավունքներն ու պարտականությունները սահմանվում են ավագ դարձի կրթության կանոնադրություններով՝ Հայաստանի Հանրապետության փոստալսությանը համապատասխան:

148. Համալսարանի բարձրագույն հետազոտական կրթությանը սովորողն իրավունք ունի՝

1) պետական կրթական չմիջոցիչների շքանակներում մասնակցելու իր կրթության բովանդակության պլանավորմանը, պարտադիր ապրուստի (եղեկտիվ) ուսումնական դասընթացների

և մասնագիտացման ընտրությանը, ստանալու գիտություն և տեխնիկայի զարգացման ժամանակակից մակարդակին համապատասխանող գիտելիքներ

2) բացի ընտրած մասնագիտության ուսումնական դասընթացներից յուրացնելու ուսումնական ցանկացած դասընթաց, որը դասավանդվում է համալսարանում և ցանկացած այլ բուհում

3) սովորելու անհատական ուսումնական պլաններով, այդ թվում ուսուցման կրճատված մեղրությանը մասնակցելու համալսարանում անցկացվող ուսանողական գիտահետազոտական աշխատանքներին, գիտաժողովներին և սեմինարներին

4) հիմնական մասնագիտական ուսուցումը համատեղելու երկրորդ կամ րացրիչ մասնագիտական ուսուցման հետ և ստանալու երկու մասնագիտական դասկավորման աստիճան՝ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից հաստատված ծրագրին համապատասխան

5) մասնակցելու ուսուցման դասի ապահովման և պրոֆեսորադասախոսական կազմի գործունեության գնահատման գործառույթներին

6) անվճար օգտվելու համալսարանի գրադարանից, լաբորատորիաներից, տեղեկատվական պահույցներից ուսումնական, գիտական, բուժական և այլ ստորաբաժանումների ծառայություններից

7) ստեղծելու ուսանողական հասարակական կազմակերպություններ (ուսանողական խորհուրդ, ուսանողական գիտական ընկերություններ և այլն) և (կամ) ընդգրկվելու դասընթացում

8) սահմանված կարգով մասնակցելու համալսարանի և նրա ստորաբաժանումների կառավարման մարմինների աշխատանքներին

9) բողոքարկելու համալսարանի ղեկավարության հրամաններն ու կարգադրությունները Հայաստանի Հանրապետության փնտրությանը սահմանված կարգով

10) օգտվելու ուսման տարեկան վարձի մասամբ կամ ըրվ վոխհատուցման իրավունքից Հայաստանին Հանրապետության փնտրությանը սահմանված կարգով

11) Հայաստանին Հանրապետության ժնարդոթյամբ և համալսարանի կողմից սահմանված կարգով ստանալու սահմանված չափի, այդ թվում անվանական, ինչպես նաև իրեն ուսման ողարկած իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց կողմից նշանակված կրթաթոշակ, քամաշնորհ, նպաստ, ինչպես նաև ուսանողական վարկ:

12) ծանոթանալու համալսարանի կանոնադրոթյանը և համալսարանին վերաբերող այլ նորմատիվ փաստաթղթերի:

13) ուսոցման առկա ձուով սովորելու դեպքում տվյալ ուսումնական տարվա ընթացքում ոչ պակաս, քան 2 անգամ ունենալու սքնակրող առնվազն 7 շաբաթ ընդհանրուսուողոթյամբ:

14) լիազորված մարմնի կողմից սահմանված կարգով ստանալու ակադեմիական սքնակրող մինչև մեկ տարի ժամկետով՝ բացառոթյամբ թնկրով սահմանված դեպքերի:

15) հանրակացարանի առկայոթյան և բնակելի տարածքի կարիք ունենալու դեպքում համալսարանի սահմանած կարգով հանրակացարանում ստանալու համապատասխան տեղ:

16) փոխադրվելու մեկ այլ բուհ, այդ թվում սրտերի Հայաստանի Հանրապետոթյան կառավարոթյան կողմից սահմանված կարգով:

17) ուսման բարձր առաջադիմոթյան և գիտահետազոտական աշխատանքներին ակտիվ մասնակցոթյան համար ստանալու բարոյական և (կամ) նյոթական իրախոսանք Հայաստանի Հանրապետոթյան ժնարդոթյամբ և համալսարանի սահմանած կարգով:

149. Ուսման վճարի փոխհատոցում նպաստի ձուով, սրվում է սցոթի սրոյունքներով համալսարան ընդունված, ուսումնական տարվա սրոյունքներով բարձր առաջադիմոթյուն ունեցող, սրջիալապես անապահով ուսանողներին թնկրով սահմանված կարգով, Հայաստանի Հանրապետոթյան կառավարոթյան հաստատած տեղերի թվին և կարգին համապատասխան:

150. Գերազանցյալ առաջադիմոթյան, հասարակական ակտիվոթյան, պատշաճ վաքսագիծ դրսերելու համար ուսանողներին սրվում է պետական կրթաթոշակ, որը տալու կարգը և չափը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետոթյան կառավարոթյունը:

151. Կրթությունն ընդհատած նախկին ուսանողն իրավունք ունի համալսարանում վերականգնվելու լիազորմանի կողմից սահմանված կարգով:

152. Համալսարանի սովորողները պարտավոր են՝

1) սահմանված ժամկետներում կատարել ուսումնական պլանով նախատեսված առաջարկված բոլոր տեսակները.

2) տիրապետել լրացված պահանջներով սահմանված գիտելիքների և հմտությունների.

3) կատարել համալսարանի կանոնադրության և ներքին կարգապահության կանոններով սահմանված պարտականություններն ու պահանջները.

4) հաճախել ուսումնական պլանով նախատեսված բոլոր պարապմունքներին.

5) բարձր պահել համալսարանի պատիվն ու հեղինակությունը:

153. Վճարովի հիմունքներով կրթություն ստացող ուսանողները պարտավոր են ժամանակին վճարել ուսման վարձը: Պայմանագրով նախատեսված ժամկետներում ուսման վարձը չվճարելու դեպքում պայմանագրի գործողությունը կարող է դադարեցվել Հայաստանի Հանրապետության փնտրությամբ սահմանված կարգով:

154. Համալսարանի սովորողները, ովքեր չեն կատարում ուսումնական պլաններով և ուսումնական գործընթացի ժամանակացուցով նախատեսված առաջարկված, ցուցաբերում են ակադեմիական անբավարար առաջադիմություն, համալսարանի տարաձևում և նրա սահմաններից դուրս խախտում են հասարակական կարգն ու կարգապահական կանոնները, ռեկտորի կամ նրա կողմից լիազորված անձի կողմից կարող են ենթարկվել կարգապահական տույժերի ընդհուպ մինչև համալսարանից հեռացվելը:

155. Չի թույլատրվում սովորողին հեռացնել հիվանդության, սրճակրողի ընթացքում, կամ Հայաստանի Հանրապետության փնտրությամբ սահմանված այլ դեպքում:

156. Համալսարանի ուսանողության ինքնակառավարման և նրա շահերը ներկայացնող մարմինն ուսանողական խորհրդն է, որն ապահովում է ուսանողների մասնակցությունը համալսարանի կառավարման համապատասխան մարմիններում, քննարկման ներկայացնում ուսանողությանն առնչվող

հայցի Ոսանողական խորհրդի ձևավորման և գործունեության կարգը սահմանվում է ոսանողական խորհրդի կանոնակարգով, որը հաստատում է համալսարանի գիտական խորհուրդը:

157. Համալսարանում կարող է կազմավորվել երիտասարդ գիտնականների և մասնագետների ընկերություն՝ ներառելով ոսանողական գիտական ընկերությունը: Երիտասարդ գիտնականների և մասնագետների ընկերության ձևավորման և գործունեության կանոնակարգը հաստատում է համալսարանի գիտական խորհուրդը:

XIII. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՑՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

158. Համալսարանի գործունեության նկատմամբ վերահսկողություն են իրականացնում իրավասու պետական մարմինները:

159. Համալսարանի կողմից «Հիմնադրամների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության պրոպագանդայի նախարարությունը, իսկ օրենքով սահմանված դեպքում՝ նաև այլ իրավասու պետական մարմիններ՝ ըստ իրենց իրավասությունների, ստուգումների և ուսումնասիրությունների՝ օրենքով նախատեսված ընթացակարգերով: Համալսարանի ֆինանսական գործունեությունը վերստուգվում է անկախ ատոլիտի կամ Հայաստանի Հանրապետության փնտրությամբ սահմանված այլ անձի կողմից՝ առնվազն տարեկան մեկ անգամ: Համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի անդամների 1/3-ի պահանջով կարող է իրականացվել սրտահեղթ ատոլիտ: Ատոլիտ իրականացնող անձն ընտրվում է համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի կողմից համաձայն Հայաստանի Հանրապետության փնտրությամբ սահմանված պահանջների:

160. Յուրաքանչյուր տարի, հաշվետու տարվան հաջորդող մարտի 25-ից ոչ ոչ, համալսարանը <http://www.azdarar.am> հասցեում գտնվող՝ Հայաստանի Հանրապետության կրթության նախարարության կողմից սահմանված կանոնակարգով կազմակերպվող համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի կողմից համաձայն Հայաստանի Հանրապետության փնտրությամբ սահմանված պահանջների:

1) հաշվետվություն իր գործունեության մասին, որը պետք է ներառի տեղեկություններ իրականացված ծրագրերի, ֆինանսավորման աղբյուրների, սույլաֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափի, հոգաբարձուների խորհրդի անդամների, տնօրենի մասին և համալսարանի աշխատակազմում ընդգրկված անձանց անուններն ու ազգանունները, եթե նրանք հաշվետու տարվա ընթացքում օգտվել են համալսարանի միջոցներով ծառայություններից:

2) ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ առդիտոն իրականացնող անձի (առդիտորի) եզրակացությունը, եթե համալսարանի ակտիվների արժեքը գերազանցում է 10 մլն դրամը:

XIV. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄՆ ՈՒ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ

161. Հիմնադրամը կարող է վերակազմակերպվել միայն հիմնադրամի՝ այլ հիմնադրամին միացման կամ այլ հիմնադրամի հետ միաձուլման ձևով:

162. Համալսարանը վերակազմակերպվում է հիմնադրի որոշմամբ՝ փնջով սահմանված կարգով:

163. Համալսարանի լուծարումը նրա գործունեության դադարում է՝ առանց նրա իրավունքներն ու պարտականություններն իրավահաջորդության կարգով այլ անձանց անցնելու:

164. Համալսարանի լուծարման մասին որոշում կարող է ընդունել միայն դատարանը՝ շահագրգիռ անձանց դիմումի հիման վրա Հիմնադրամի անունից դադար շահագրգիռ անձ կարող է հանդես գալ հոգաբարձուների խորհրդով:

165. Համալսարանը կարող է լուծարվել, եթե՝

1) համալսարանի գոյքը բավարարչէ նրա գործունեության իրականացման համար անհրաժեշտ գոյք ստանալու հնարավորությունն իրական չէ.

2) համալսարանն իր գործունեությամբ շեղվել է կանոնադրությամբ նախատեսված նպատակներից

3) հնարավոր չէ հասնել համալսարանի նպատակներին և կատարել այդ նպատակների վիճակագրություններ:

4) համալսարանի գործունեությունը վտանգում է պետական և հասարակական անվտանգությունը, հասարակական կարգը, հանրության առողջությունն ու բարքը, այլոց իրավունքներն ու ազատությունները:

5) համալսարանը թույլ է տվել փնջի բազմակի կամ կոպիտ խախտումներ կամ պարբերաբար իրականացել է իր կանոնադրական նպատակներին հակասող գործունեություն:

6) համալսարանն ստեղծելիս՝ հիմնադիրը թույլ է տվել փնջի էական խախտումներ կամ կեղծիքներ:

166. Համալսարանը կարող է լուծարվել նաև «Հիմնադրամանքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության փնջով նախատեսված այլ դեպքում:

167. Համալսարանը լուծարվում է փնջով սահմանված կարգով:

168. Պարտատերի պահանջների բավարարումից հետո, ինչպես նաև այն դեպքում, երբ լուծարման միջանկյալ հաշվեկշիռը հաստատելու պահին համալսարանը պարտատերի նկատմամբ չունի պարտավորություններ, գույքն ողղվում է համալսարանի կանոնադրությամբ նախատեսված նպատակներին, իսկ դրա անհնարինության դեպքում իրանցվում է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ-ՆԱԽԱՐԱՐ

Դ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ